

TMMOB İÇMİMARLAR ODASI
İÇMİMARİ PROJE ÇİZİM VE SUNUŞ STANDARTLARI ŞARTNAMESİ

I. BÖLÜM

1.1. AMAÇ

Çizim ve sunum standartları, ülkemizde faaliyet gösteren içmimarların, hizmet tanımlarını belirlemek ve içmimari projeleri ortak bir anlatım dili ile ifade edebilmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma ile içmimari tasarımların, çizim, onaylatma, uygulatma ve sunma sürecinde kullanılan, iki ve üç boyutlu çizim ve sunuş tekniklerinin, standartların belirlenmesidir.

Standartların belirlenmesi, projelerin daha kolay ve doğru okunmasına yardımcı olur. Standartlar, içmimarlık mesleğinin ve çizilen projelerin kalitesini arttırmakla beraber, içmimar'dan hizmet bekleyenler ile çeşitli üst birimlerin proje onay safhasında isteyecekleri asgari çizimlere de netlik getirir. Aynı zamanda ulusal ve uluslararası alanda uzlaşmayı sağlar ve içmimarlar arasında dil birliğini oluşturur.

1.2. KAPSAM

Bu şartname, içmimarlık hizmetleri üreten, TMMOBİçmimarlar Odası üyesi içmimarların, projelerinin sunulduğu belgelerde aranacak asgari koşulları tarifler. İçmimar'ın, tasarladığı projelerini, tam, eksiksiz ve tasarımını en iyi anlatacak çizimler ve belgeler ile sunması esastır.

1.3. DAYANAK

Bu Yönetmelik, 27.1.1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 39 uncu Maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

1.4. TANIMLAR

Bu yönetmelikte geçen;

TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ni,

Oda: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İçmimarlar Odası'nı,

Şube: TMMOB İçmimarlar Odasına bağlı Şubelerini,

Temsilcilik: TMMOB İçmimarlar Odası'na bağlı Temsilciliklerini,

İçmimar: TMMOB İçmimarlar Odası üyesini,

İş Sahibi: İçmimarlık hizmetlerini alacak kişi, kurum ve kuruluşlarını,

Danışmanlık: Projenin oluşturulması aşamasından, gerçekleştirilmesine kadar geçen süre içerisinde iş sahibine verilen danışmanlık hizmetini,

Kontrolörlük: Projeleri hazırlanmış, iş sahibi adına yapılan imalatların ve uygulamaların, şartnamesine uygunluğunun kontrol edilmesini,

Yapı: Karada ve suda, kalıcı ve geçici, yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların parçalarını,

Birim Maliyet (BM): Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca her sene ilan edilen Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin hesaplanmasında kullanılan yapı yaklaşık birim maliyetlerini,

Yapı Yaklaşık Alanı (YYA): İçmimarlık hizmetlerinin yer aldığı yapının yaklaşık brüt alanını,

Yapı Yaklaşık Maliyeti (YYM): İçmimarlık ücretlerinin hesabına temel olan ön kabuldür. Yapı yaklaşık alanının, birim maliyetle (Birimi TL olarak hesaplanır.) çarpılması sonucu bulunan değerini,

Mesleki Denetim: İçmimarlık hizmetlerinin; kamu yararını gözetmek, haksız rekabeti engellemek, meslek etiğini ve eser sahibi içmimarın haklarını korumak amaçlarıyla, Oda tarafından yürürlükteki standart ve ilkelere göre incelenerek, içmimarın çalışma, eser ve uygulama kayıtlarının, denetleme rapor ve sicillerinin tutulmasını,

Koordinasyon Katsayısı (KK): İçmimari işin özelliklerini, zorluk derecesini ve işin yapılacağı illere uygun olarak belirlenen katsayısını,

İçmimari Yapı Sınıfı: 16.07.1985 Tarihli ve "85 / 9707" sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi'nin 3.2 inci Maddesi gereğince Mimarlık ve

Mühendislik Hizmet Bedellerinin hesabında kullanılacak Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri, Yapının İçmimarlık hizmetlerine esas olan sınıflarını,

Kat Planları: Mekânın işlevine göre donatı ve dolaşım alanlarını hareketli ve sabit mobilyaların konumlarını, zemin kaplama malzemelerini gösteren uygun ölçekli çizimlerini,

Tavan Planları: Tavanın kat planları üzerine yansıtılarak çizilen taşıyıcı kiriş sistemini, asma tavan karkası ve tasarımını belirten, mekanik ve elektrik projelerinde yer alan gerekli sıva üstü ve gömme elemanların koordinasyonunu, gösteren uygun ölçekli çizimlerini,

Görünümler: Cephelere paralel düzlem üzerinden dik bakılarak, cephelerde bulunan yüzeylerin bitiş veya kaplama malzemelerini ve mobilyalarını gösteren uygun ölçekli çizimlerini,

Kesitler: İç mekânın enlemesine veya boylamasına kesildiğinde, kesim yönünde ortaya çıkan yüzeyinin teknik çizimlerini,

Mobilya Çizimleri: Mekana uygulanacak ve kullanılacak olan hareketli ve sabit mobilyaların teknik çizimlerini,

Perspektifler: İki boyutlu yüzeye, mekanların ve objelerin üç boyutlu resmini çizme tekniğini,

Sistem Detayları: Mevcut sistem detaylarına içmimari donanım elemanlarının uygulanması ile ortaya çıkan özelliklerinin, ölçekli çizilme tekniğini,

Donatı: İç mekânı donatmaya yarayan teçhizat, mobilya ve malzemeleri,

İmalat Detayları: Uygulama tekniğine uygun olarak, ölçülü ve ölçekli, tüm nokta detaylarını ve imalat teknik çizimlerini,

Mahal Listesi: Projelendirilen tüm alanların kodlandırılmasını ve isimlendirilmesini,

Metrajlar: Tüm mekânlarda seçilmiş tavan, duvar ve yer malzemelerinin, hareketli ve sabit mobilyaların türlerine göre ayrımının yapılarak, çizelge (tablo) haline getirilmesini,

İş Yapım Programı: İş yapım sırasına göre uygulama takviminin çıkartılmasını,

İhale Dosyası ve Teknik Şartname Hazırlığı: İçmimari proje içeriğine göre Metrajları yapılmış imalatlar ve satın alama yolu ile temin edilecek unsurlar ile ilgili tanımların ve standartlarının belirlenmesini,

Rölöve: İç mekânın mevcut durumunun belirlenmesi amacıyla iki boyutlu çizimler olan planlar, kesitler, görüşler ve gerekiyorsa detaylar ile ifade edilebilmesi için yapılan ölçü alma işlemini,

Ön/Avan/Fikir Proje: Yeni bir mekân tasarımını veya yeni bir işlev kazandırılacak mekânın amacına uygun, kesin ihtiyaç programı belirlenip, ilgili mahallin, tefriş elemanları, malzeme örnek katalogları ile bu projeyi açıklayan raporunun sunulmasını,

Kesin Proje: Ön proje esas alınarak, bu projede gösterilmeyen konuların (yerleşim, tavan ve zemin döşeme planları) tümünün gösterildiği projenin sunulmasını,

Uygulama Projesi: Kesin projenin kabulü ile başlar. Her türlü ölçüler, teknik açıklamalar, referans noktaları, kesit ve görünüş yerleri, bakış yönleri, malzeme isimleri, kat ve tavan planları, duvar görüşleri ile gerekli imalat ve sistem detay çizimlerini kapsayan proje çalışmaları ile birlikte, mahallerin renk kartelâsı, içmimari tefriş çizimlerinde yer alan tüm donanım elemanlarının teknik şartnamesi ile mahal listelerini,

Sistem Detayları: Yapıda bulunan kaba ve ince inşaat imalatlarının, gerekli tüm disiplinlerin verileriyle bir araya getirilerek oluşturdukları detayları, ifade eder.

II. BÖLÜM

İÇMİMARİ PROJE ÇİZİM VE SUNUŞ ESASLARI

Çizim ve Sunuş Esasları üç başlıktan oluşmaktadır.

2.1. BELGELERİN SUNULMASI

İçmimar, hazırladığı çizili ve yazılı belgeleri özenle düzenler; düzgün, dayanıklı ve içindekilerin yıpranmasını, dağılmasını önleyecek şekilde, arşivlenmiş olarak İş Sahibi'ne sunar.

2.2. BELGELERİN ÇOĞALTILMASI:

İçmimar, hazırladığı yazılı ve çizili belgeleri, her proje safhasının sonunda, iş sahibi, yüklenici ve onay suretleri olmak üzere 3 kopya halinde İş Sahibine teslim eder. İş Sahibi tarafından onaylanan onay

sureti İçmimar'da kalır. Gerektiğinde istenecek fazla kopyaların bedeli, İş Sahibi tarafından ayrıca ödenir.

2. 3. GENEL BİLGİ PAFTALARI

İçmimari proje sunumunda pafta bilgileri aşağıda belirtildiği gibi düzenlenir.

2.3.1. PROJE KAPAĞI

Proje teslim aşamasında kullanılan dosyaların üzerinde yer alması gereken kapak sayfasını tarif eder. Proje Kapağında şu bilgiler yer alır;

- i. **İşin İsmi**
- ii. **İçmimarın veya içmimarlık bürosunun;**
 - a. İçmimarın; Adı Soyadı
 - b. Ortaklığın / şirketin; Adı
 - c. Unvanı
 - d. Sicil Numarası
 - e. Büro Tescil Belge (BTB) Numarası / Faaliyet Belgesi
 - f. Adresi, Telefon/Fax, Vergi Dairesi ve Vergi Numarası
- iii. **İşveren'in;**
 - a. Adı Soyadı
 - b. Unvanı
 - c. Adresi
 - d. Vergi Dairesi ve Vergi Numarası, / T.C. Kimlik Numarası
- iv. **Proje bedelini hesaplamaya ilişkin bilgiler;**
 - a. İ mekân uygulama alanı (Yapı Yaklaşık Alanı)
 - b. İçmimari proje hizmet bölümleri oranı
 - c. Yapı uygulama sınıfı
 - d. Zorluk kriterleri katsayısı
 - e. P.İ.D. oranı
- v. **Proje Numarası**
- vi. **İM Harfleri**

İçmimari proje çizimi olduğunu belirtir.
- vii. **Telif Bilgileri**

İçmimarın izni olmadan oğaltılamayacağı ve uygulanamayacağını belirtir.
- viii. **Muvafakatname**

Yapı bütünlüğünü ilgilendiren tadilat, giydirme, yenileme var ise, yapının proje müellifinden alınan izin belgesidir.
- ix. **Taahhütname**

Müellifi belli olmayan yapılara ait, mülk sahibi ve/veya sahiplerinin verdiği noter onaylı taahhütname nin noter onay tarih ve numarasını içerir.
- x. **Onay Başlığı**

Projenin başında zel İdare, Belediye ya da ilgili kuruluş onayı için düzenlenir.
- xi. **Müellif olan İçmimar/İmimarların isim, kaşe ve imzaları**
- xii. **İçmimarlar Odası onay bölümü**

2.3.2. PAFTA DÜZENİ

Pafta düzeni aşağıdaki şekilde yapılır:

- a. "Pafta Başlığı" paftanın sağ alt köşesinde yer alır.
- b. "Revizyon Notları" pafta başlığının üzerinde yer alır.
- c. "Pafta Bilgileri", pafta başlığı ve revizyon notları üzerinde ve/veya paftanın sağ st tarafında yer alır.
- d. Planlar, paftaların üzerinde aynı bakış yönünde yer alır.

2.3.2.1. PAFTA BAŞLIĞI (LEJANT)

Pafta başlığında şu bilgiler yer alır;

- a. İçmimar'ın Adı Soyadı
- b. Unvanı
- c. Oda Sicil Numarası
- d. Büro Tescil Belgesi Numarası
- e. Adresi
- f. İşin ismi
- g. Proje Numarası
- h. Pafta adı
- i. Çizim ölçeği
- j. Çizim tarihi
- k. Pafta Numarası
- l. Tasarlayanın adı
- m. Çizenin adı
- n. Paftayı kontrol edenin adı
- o. Pafta onay kutusu
- p. İM harfleri (İçmimari proje çizimi olduğunu belirlemek üzere)
- q. Revizyon notları

2.3.2.2. REVİZYON NOTLARI

Revizyon notlarında, aşağıdan yukarıya doğru şu bilgiler yer alır:

- a. Revizyon sıra numarası,
- b. Revizyon tarihi,
- c. Revizyon açıklaması,
- d. Revizyonu yapanın adı ve soyadının baş harfleri ile parafı bulunur.

2.3.2.3. PAFTA BİLGİLERİ

Pafta üzerindeki çizimler ile ilgili açıklayıcı bilgiler verilecekse, bu bilgiler, Pafta Başlığı ve Revizyon notları üzerinde ve/veya paftanın sağ üst tarafında yer alır.

2.3.3. ROJELERE NUMARA VERİLMESİ

İçmimar her yaptığı işe ve hazırladığı projeye bir numara verir. İçmimarın hazırladığı çizili ve yazılı belgeler ile yazışmalarının aynı işe ait olanları mutlaka o işin/projenin numarasını taşır.

2.3.4. PROJE AŞAMA İSİMLERİNİN KISALTMALARI

Paftalar ya da diğer çizili ve yazılı belgeler numaralandırılırken iş aşamaları belirtilmelidir. İş aşamalarının pafta numaralarında kullanılacak kısaltılmış şekilleri şöyledir:

- a. Rölöve : İM-R
- b. Ön/Avan/Fikir proje : İM-A
- c. Kesin Proje : İM-K
- d. Uygulama projesi : İM-U
- e. Sistem ve İmalat detayları : İM-D

2.3.5. PAFTALARIN NUMARALANDIRILMASI

Paftalar aşağıdaki şekilde numaralandırılır:

- a. Rölöve aşamasında : İM-R-01, İM-R-02...
- b. Ön/Avan/Fikir proje : İM-A-01, İM-A-02...
- c. Kesin Proje : İM-K-01, İM-K-02...
- d. Uygulama projesi : İM-U-01, İM-U-02...
- e. Sistem ve İmalat detayları : İM-D-01, İM-D-02...

2.3.6. İŞ AŞAMALARINDA NUMARALANDIRMA

İş aşamasında alt sınıflandırma gerektiren çizimler bağlı oldukları üst grubun baş harfleri ile başlayacak şekilde numaralandırılır.

Örnek:

İmalat detayları : İM-D-i-01, İM-D-i-02...

Sistem detayları : İM-D-S-01, İM-D-S-02...

Mobilya detayları : İM-D-M-01, İM-D-M-02...

Proje ayrı bloklardan oluşuyorsa blok numarası ya da harfi paftanın adına ve bunun için ayrılmış yere yazılır. Pafta numarasına blok numarası ya da harfi verilmez. Bina tek bir blok ise blok numarası ya da harfi verilmez.

2.3.7. İÇ MEKÂN TEFRİŞ ELEMANLARINA VE DONATILARINA REFERANS NUMARASI VERİLMESİ

İç mekânda kullanılan, aynı türde olup farklı boyut ve özelliklere sahip tefriş elemanlarına özellik ve boyutlarını ayırt edici şekilde referans numaraları verilir.

- a. Özel kapılar : ÖK1, ÖK2, ...
İçmimari projelerde yeniden tasarlanmış kapıları tarifler.
- b. Hafif Bölme Sistemleri : HBS1, HBS2, ...
- c. Sabit Mobilya : SM1, SM2, ...
- d. Hareketli Mobilya : HM1, HM2, ...

Sabit ve hareketli mobilyaların bulunduğu kat mobilya planları paftalarında, bütün mobilyalar bulunduğu kat belirtilerek 1 den başlayarak numaralandırılır.

Örnek: Zemin kat sabit mobilyaları Z-SM1, Z-SM2... 1- SM1, 1-SM2...

- e. Aydınlatma Elemanları : AE1, AE2, ...
- f. Vitrifiye Elemanları : VE1, VE2, ...

İç mekânda kullanılan, donatı elemanları mimari projelerde yapılmış olan kodlamaları ile kullanılır. Farklı özellikte tasarlanan donatı elemanları ilgili paftanın ismi ile isimlendirilerek proje setinde yer alır.

- a. Merdivenler : M1, M2...
- b. Pencereler : P1, P2...

Boyutları belirtilecek yapı elemanları ve donatıların çizgi üzerinde genişlik, çizgi altında yükseklik yazılır.

2.3.8. MAHALLERE NUMARA ve İSİM VERİLMESİ

Tasarım alanının tüm mahal numaraları saat yönünde verilir. Mahal numaraları bu mahalle ilişkili her türlü bilgi ve belgelendirmede kullanılır.

- a. Bodrum kattaki mahaller : B-01, B-02,
- b. Zemin kattaki mahaller : Z-01, Z-02,
- c. Birinci kattaki mahaller : 101, 102,

Kat numaraları yazılarak devam eden mahal numaraları, elips ya da dikdörtgen içerisine alınır. Oluşturulacak yeni yapılanma gereği bir mekânın birden fazla mekâna ayrılması durumunda, mekan numarası aynen bırakılarak sonuna ek yapılır.

Örnek; Z-01 mekanı ikiye bölünür ise Z-01A ve Z-01B olarak numaralandırılır.

Oluşturulacak yeni yapılanma gereği iki mekânın birleştirilmesi durumunda, mekan numaraları birleştirilerek kullanılır.

Örnek; Z-01 mekanı Z-02 mekanı ile birleştirilir ise Z-01/02 olarak numaralandırılır.

2.3.9. ALAN HESAPLARI

İçmimari projelerde tasarlanan mahallerin metrekareleri, mahal numaralarının altında yer alacak şekilde yazılır.

III. BÖLÜM

İÇMİMARİ ÇİZİM STANDARTLARI ESASLARI ve PROJELERİN İÇERECEĞİ BİLGİLER

3.1. İÇMİMARİ ÇİZİM STANDARTLARI ESASLARI

İçmimarî projelerin içermesi gereken bilgiler ve bu bilgilere yönelik uyulması gereken çizim standartları aşağıda belirtildiği şekilde uygulanır.

3.1.1. RÖLÖVE

İçmimarlık hizmetlerine konu olacak mahallerin mevcut durumunun belirlenmesi amacıyla iki boyutlu çizimler olan planlar, kesitler, görünüşler ve gerekiyorsa detaylar, proje boyutuna göre 1/100, 1/50 ve 1/20 ölçeklerinden uygun olanı ile çizilir. Bu çalışma fotoğraflar ile desteklenebilir.

3.1.2. ÖN/AVAN/FİKİR PROJE

Yeni bir mekân tasarımını veya yeni bir işlev kazandırılacak mekânın amacına uygun, kesin ihtiyaç programı belirlenip ilgili mahallin, tefriş elemanları, malzeme örnek katalogları ile bu projeyi açıklayan raporunu içerir. İlgili proje safhası 1/100 ve 1/50 ölçeklerinden uygun olanı ile veya gerektiği takdirde ölçeksiz olarak çizilir. İçmimar, fikrini tam olarak ifade etmesi için gerekli görürse projesini ölçülendirir. İlgili proje safhası, safhanın adından da anlaşılacağı üzere basit ön proje niteliğinde olup, tasarımı ifade etme amaçlı çizilir.

3.1.3. KESİN PROJE

1/100 ve 1/50 ölçeklerinden uygun olanı ile ön proje esas alınarak, bu projede gösterilmeyen konuların (yerleşim, tavan ve yer döşemesi planları) tümünün gösterildiği projeler çizilir.

3.1.3.1. VAZİYET PLANLARI (KESİN PROJE AŞAMASINDA)

Sağlanmış olan vaziyet planları yardımı ile 1/500, 1/200, 1/100, ölçeklerinden uygun olanı ile ilgili disiplinlere yapılacak öneriler şematik olarak çizilir. Malzeme, renk, doku önerileri belirtilir. Yapının esas girişi önündeki kaldırım kotu 0.00 kabul edilir. İçmimarî kesin proje Planlarında, kotlamalar bu kota göre yapılır.

3.1.3.2. KAT PLANLARI (KESİN PROJE AŞAMASINDA): İçmimarın öngördüğü mahalın kat planı, 1/100, 1/50, 1/20, ölçeklerinden uygun olanı ile çizilir. Kat Planları en alt kattan en üst kata doğru sıralandırılır. Zemin kat planlarında çevre düzenlemesi, (kaldırım, bağlantı yolları, vb.) gerektiği kadar işlenir.

3.1.4. UYGULAMA PROJESİ

Kesin projenin kabulü ile başlar. Her türlü ölçüler, teknik açıklamalar, referans noktaları, kesit ve görünüş yerleri, bakış yönleri, malzeme isimleri ile birlikte, yerleşim, zemin döşeme, tavan planları, kesitler ve duvar görünüşlerini kapsar. Ölçüler 1/50, 1/20 gibi uygun ölçekli, proje çalışmaları ile birlikte, mahallerin malzeme ve renk kartelâsı, içmimarî tefriş çizimlerinde yer alan tüm donanım elemanlarının teknik şartnamesi ile mahal listesini içerir.

İçmimar, çizili tüm belgeleri arasında gerekli açıklamaları yazarak eşgüdümü sağlamalıdır. Uygulama projesinde çizilmiş plan, ke'sit ve görünüşlerde, pafta numaraları ve detay alınacak noktalar belirtilmelidir.

Örnek: Duvar kaplaması detayı için uygulama projesi plan ve kesitine, detay balonu ile ilgili kod (İM-D-SM-01...) yazılmalıdır.

3.1.4.1. PLANLAR:

3.1.4.1.1 KAT PLANLARI:

- İçmimarî donanımlarının 1/100, 1/50, 1/20 ölçeklerinden uygun olanı ile yeterli sayıda ölçü içerecek şekilde çizilir. Ölçü çizimleri çizimin tamamında devamlılık arz eder.

- b. İç ölçüler, her mahalde enine ve boyuna en az ikişer ölçü çizgisi üzerinde gösterilir. İlk verilen ölçü çizgisi üzerinde kapı, pencere, kolon vb. elemanların genişlikleri ile duvar üzerindeki yerlerinin komşu duvarlara uzaklıkları yazılır. İkinci verilen ölçü çizgisi üzerinde ise, mahalın net en ve boyu gösterilir.
- c. Eğri ve açılı imalatların gerçek ölçüleri üzerlerine yazılır.
- d. Bloklar, katlar ve katlardaki her mahal, saat yönünde kodlandırılır ve mahal isimleri yazılır.
- e. Kat planlarının kesit geçirilen yerlerinde kesit çizgisi ve bakış yönü gösterilir.
- f. Proje üzerinde genleşme derzleri (dilatasyonlar), bacalar, şaftlar ve ışıklıklar her katta gösterilir ve ölçülendirilir.
- g. Taşıyıcı elemanlar (kolon, perde, duvar, vb.) ayrı çizim tekniği ile çizilir ve gerçek boyutları gösterilir, içleri koyulaştırılır.
- h. Pano, camlı bölme gibi, hafif bölücü sistem, alçak duvar vb. gibi mahal ve bina ayırım elemanları eksiksiz gösterilir, gerekli açıklamalar yazılır. Bütün mekanlara, ihtiyaç programına uygun olarak sabit ve hareketli mobilyalar yerleştirilir.
- i. Disiplinler arası eşgüdüm sağlamak amacı ile düşey donatı ile ilgili borular, kanallar, kablo tavaları vb. yerlerinde, ölçülerinde ve tam adetlerinde çizilir. Yapının içmimarisini ilgilendiren iklimlendirici, aydınlatıcı, kanal ağız gibi cihazları tarifleyen çizimler, mekanik ve elektrik projelerine paralel olarak, gerçek boyutlarına uygun ve şematik olarak çizilir.
- j. Bütün doğramalar şematik olarak çizilir, açılan yön doğrultusunda kanatlar belirtilir, pencere orta aksı üzerinde en ve yükseklik gösterilir.
- k. Tavandaki kirişler, kesik çizgiyle gösterilir.
- l. Mekan içinde yer alan kotlamalarda "Bitmiş Döşeme Üzerinden (B.D.Ü)" ibaresi kullanılır.
- m. Merdivenlerin konstrüksiyonlarına uygun olarak kaplama malzemeleri çizilir. Rampaların çıkış yönü okları, eğimleri, korkulukları, başlangıç ve bitiş noktalarının bitmiş döşeme kotları kaplama malzemesinin özellikleri yazılır ve tüm ölçüleri verilir.
- n. Asansör, yürüyen merdiven, monşarjların, malzeme ve renk niteliklerine uygun olarak kaplamaları ve kodları belirtilir.
- r. Benzer kat planları bir kere çizilir, tekrar eden katlar için açıklama yazılır. Her mahal içerisine mahal numarası, mahal adı ve net metre kare alanı yazılır.
- s. **Islak hacim ve mutfak planları:** Islak hacimlerde bulunan (mutfak, laboratuvar, çamaşırhane, banyo, tuvalet vb.) bütün tezgahlar, lavabo, evye, duş tekneleri, küvetler, pisuar ve tuvalet taşları, vitrifiye ve aksesuarları malzemeleri ile gösterilir.

3.1.4.1.2 ZEMİN DÖŞEME PLANLARI:

Döşemelerdeki kullanılan malzeme, eğimleri, süzgeç yerleri ve derzleri gösterilir. Ayrıca malzemenin döşeme başlangıç noktası belirtilir.

3.1.4.1.3. TAVAN PLANLARI:

Tavan tasarımının yapılacağı mahaller, mahal listesinde belirtilir. Malzemeleri mahal listesinde gösterilir. Asma tavan kaplamasının alt yüzü kotu yazılır. Elektrik, mekanik ve yangın söndürme elemanları gösterilir ve akslarından ölçüleri verilir.

3.1.4.2. KESİTLER:

- a. Gerekli mahallerden geçecek biçimde 1/100, 1/50, 1/20 ölçeklerinden uygun olanı ile çizilir.
- b. Kesitin geçtiği yerdeki mahallerin numaraları ve isimleri yazılır.
- c. Yapı elemanları ve donanımları, detaylarına uygun, şematik olarak çizilir. Malzeme açılımları yapılır.
- d. Bir ölçü çizgisi üzerinde, döşeme üstünden diğer döşeme altına, kaba inşaat kat yükseklikleri, ikinci bir çizgi üzerinde de, döşeme kaplama kalınlığı, parapet duvarı,

pencere, kapı ve bölme duvarı yükseklikleri ile lento-tavan mesafesi, asma tavan taşıyıcı sistem kalınlıkları, düşük döşeme yükseklikleri, içmimari donatı elemanları ölçüleri yer alır. Her değişiklik gösteren mahal için bu ölçüler ayrıca verilir.

- e. Asma tavan yapılan mahallerde, asma tavan alt yüzü ile bitmiş döşeme arasındaki net kat yüksekliği ayrı bir ölçü çizgisi ile verilir.
- f. Kesit düzleminin arkasında kalan ve görünen kısımları, görünüşlerde istenen hususlara uygun çizilir.
- g. Planlarda görülemeyen ölçüler burada verilir.

3.1.4.3. GÖRÜNÜŞLER:

- a. Gerekli mahallerden 1/100, 1/50, 1/20 ölçeklerinden uygun olanı ile çizilir.
- b. Görünüşlerin bakış yönleri plana işlenir.
- c. Planlarda görülemeyen ölçüler verilir.
- d. Kapı ve pencere görünüşleri ve açılan kanatlar işaretlenir.
- e. Asma kat ve merdiven korkulukları, detaylarına uygun olarak çizilir.
- f. Kullanılan tüm malzemeler gösterilir.

3.1.4.4. PERSPEKTİFLER

Projelendirilen mekânın perspektifleri, renk, doku, malzeme vb. özelliklerinin uygun çizim teknikleri kullanarak, tasarımı doğru anlatmaya yetecek nitelikte ve adette çizilir.

3.1.4.5. DETAYLAR

3.1.4.5.1 İMALAT ve SİSTEM DETAYLARI

- a. İmalat ve sistem detayları 1/20, 1/10, 1/5, 1/2 ve 1/1 ölçeklerinden uygun olanı ile mümkün ise aynı paftaya çizilir.
- b. Tüm malzeme isimleri, rengi ve malzeme tanımları yazılır.
- c. Malzeme isimlerinin yanlarına, gerekiyorsa poz numaraları ya da referans numaraları yazılır.
- d. Özelliği olan imalatlar için açıklama notları yazılır.
- e. İmalat detaylarının referans numaraları ve buldukları pafta numaraları yazılır.
- f. Paftanın köşesine imalatta dikkat edilmesi gereken notlar yazılır.
- g. İmalat için gerekli ölçüler aynı prensiplerle verilir.

3.1.4.5.2 MOBİLYA İMALAT ÇİZİMLERİ VE İMALAT DETAYLARI

- a. Mobilya imalat çizimleri, ön görünüş, üst görünüş, yan görünüş, yan kesit ve üst kesit olarak (gerektiğinde arka görünüş) 1/20, 1/10, 1/5 ölçeklerinden uygun olanı ile aynı paftaya çizilir.
- b. Kesitlerden alınan mobilya nokta detayları 1/2, 1/1 ölçeklerinden uygun olanı ile aynı paftaya, her birine detay numaraları verilerek çizilir.
- c. Mobilya detaylarında tüm malzeme özellikleri belirtilir.
- d. İmalatlar için açıklama notları yazılır.
- e. Paftanın köşesine imalatta dikkat edilmesi gereken notlar yazılır.
- f. İmalat için gerekli net ölçüler verilir.

3.1.4.6. MAHAL LİSTESİ

Ön proje (yapılmamışsa, kesin proje) aşamasında belirlenen mahal listesinde değişiklik var ise yeniden düzenlenir. Mahal listesinde şu bilgiler yer alır:

- a. Döşeme kaplamaları (seramik, ahşap, halı, PVC, doğal taş vb. İç mekânda kullanılan malzemelerin tümünün ayrıntılı sunulması.)
- b. İç duvar kaplamaları (boya, duvar kâğıdı, ahşap, alçı levha, metal, cam, ayna, doğal taş vb. İç mekânda kullanılan malzemelerin tümünün ayrıntılı sunulması.)
- c. Tavan kaplamaları (alçı levha, ahşap, PVC, kâğıt vb. İç mekânda kullanılan malzemelerin tümünün ayrıntılı sunulması.)

- d. Kapılar (ahşap, alüminyum, sac, yangın kapısı vb. İç mekânda kullanılan malzemelerin tümünün ayrıntılı sunulması.)
- e. Pencereler (ahşap, PVC, alüminyum vb. İç mekânda kullanılan malzemelerin tümünün ayrıntılı sunulması.)
- f. Sabit ve hareketli donatıların tümünün ayrıntılı sunulması.

3.2. PROJELERİN İÇERECEĞİ BİLGİLER

3.2.1. ŞARTNAME (SPEŞİFİKASYON) DOSYASI

İçmimar tasarladığı her mekana ait donanımların teknik özelliklerini, gerektiğinde firma adı ve firmaya ait malzeme kodlarını da belirten A4 formatında dosya hazırlar. Dosyada donanım elemanlarının hangi mekana ait olduğu, içmimarın verdiği donanım kod numarası ve ürünün resmi yer alır.

3.2.2 METRAJ KEŞİF MALİYET HESAPLARI

İçmimar tasarladığı alan / alanlarla ilgili, bütün imalatlara ve uygulamalara yönelik metraj, keşif, maliyet hesaplarını A4 formatında bir dosya olarak işverene sunar.

3.2.3. İŞ YAPIM PROGRAMI

İş yapım sırasına göre uygulama takviminin çıkartılmasını,

3.2.4. İHALE DOSYASI HAZIRLAMA

İhale dosyası hazırlanırken aşağıda belirtilen hususlara uyulur.

Sunulacak ihale dosyası:

- a. İçmimari donanımın birim fiyatları bulunmayan işlerin fiyat analizlerinin düzenlemesi,
- b. İçmimari donanımın birim fiyat listesinin ve özel teknik şartnamenin hazırlanması, şartname (spesifikasyon) dosyasının hazırlanması
- c. İçmimari keşif özetinin yapılması,
- d. İdarece talep edilirse, mevzuata uygun olarak ihale şartnamesi ve sözleşme tasarısının düzenlenmesi işlerini kapsar.

3.2.4. İÇMİMARİ RAPOR

İçmimari rapor, içmimarın uygun görmesi durumunda hazırlanır. Bu raporda, işverence verilen kesin ihtiyaç programı ile tasarımın ele alınışı belirtilir. Ön proje çalışmaları sırasında araştırılarak belirlenen tüm özellikler, maliyet tavanı, kullanılacak yapım teknikleri hakkında bilgi verilir, seçilen malzeme ve özellikleri belirtilir. Isı, ses, su yalıtımları güneş önlemleri, özellik gösteren donatılar ve donanımlar için açıklamalar yapılır, tercihlerin nedenleri açıklanır. İçmimari raporun hazırlanmasında kolaylık ve eşgüdüm sağlanması amacı ile düzenlenen "İçmimari Açıklama Raporu Planı" aşağıdaki şekildedir.

- a. Tasarıma genel yaklaşım.
- b. Hazırlık ve ön etüt aşamasında elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi.
- c. İmar durumu ve yönetmelik bilgileri ve diğer verilerin tasarıma yansıtılma şekli.
- d. Tasarıma yansıtılan içmimari özellikler.
- e. İşlevlerin ilişkileri ve kurgusu, ihtiyaçların tasarıma yansıtılması.
- f. İnşa özelliklerine uygun olarak kullanılacak içmimari teknikleri ve ekipmanları.
- g. Tasarımı ile sağlanan ekonomi.
- h. İç mekân yaklaşık maliyeti.
- i. İnşaat için sağlanan kolaylıklar/imkanlar.
- j. Kullanılması düşünülen malzemeler.

3.3. PROJE ORJİNALLERİNİN İDAREYE/İŞVERENE TESLİMİ

Projelerin işverence onanması sırasında yapılan değişikliklerinde işlenmiş olduğu proje orijinallerinin işverenin istediği şekilde teslimi işlemidir.